GOVERNMENT OF TELANGANA
DRUGS CONTROL ADMINISTRATION

Press Release

Advisory to the Public on Spurious Drugs

నకిలీ మందులు ప్రజారోగ్యానికి పెను ముప్పు. నకిలీ మందులు ప్రజానీకాన్ని మోసం చేయడానికి మరియు అసలు ఉత్పత్తి యొక్క జనాదరణను సొమ్ము చేసుకునేందుకు, ఒక ప్రముఖ కంపెనీకి చెందిన మరొక ఔషధాన్ని, ప్రత్యేకించి కొన్ని ప్రముఖ Brand లను పోలి ఉండేలా చేయబడతాయి

నకిలీ మందులు ఉనికిలో లేని తయారీదారుని అంటే కల్పిత కంపెనీ వివరాలను కూడా కలిగి ఉండవచ్చు.

నకిలీ మందులలో Active Ingredients ఏవీ ఉండకపోవచ్చు ('Nil' drug మరియు సాధారణంగా సుద్ద, పిండి మొదలైనవి కలిగి ఉండవచ్చు) (లేదా) తప్పు active ingredient (ఉదాహరణ: Amoxycillin Capsules లో Amoxycillin బదులు Paracetamol ఉండవచ్చు (లేదా) తప్పు మొత్తం లో సరైన Active Ingredient ఉండవచ్చు (ఉదాహరణ: Amoxycillin Capsules 500 mg లో 50 mg మాత్రమే Amoxycillin కలిగి ఉండవచ్చు). కొన్ని నకిలీ మందులు తప్పుడు Active Ingredient లేదా ఇతర విష రసాయనాలు కలిగి ఉండచ్చు.

నకిలీ మందులు రోగి ఆరోగ్యాన్ని తీవ్ర ప్రమాదంలో పడేస్తాయి. నకిలీ మందులు వ్యాధిని నయం చేయడంలో విఫలం కావడమే కాకుండా కాలక్రమేణా, రోగికి వినాశకరమైన పరిణామాలను సృష్టిస్తాయి. నకిలీ మందులు, మరియు ఆరోగ్య వ్యవస్థలపై విశ్వాసాన్ని కోల్పోయేలా చేస్తాయి.

నకిలీ మందులను గుర్తించడం కష్టం. అవి నిజమైన ఉత్పత్తికి సమానంగా కనిపించేలా రూపొందించబడ్డాయి.

తెలంగాణ Drugs Control Administration అధికారులు మార్కెట్‌లో నకిలీ మందులను గుర్తించేందుకు నిరంతరాయం పనిచేస్తున్నారు మరియు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని నకిలీ మందులు లేని రాష్ట్రంగా మార్చడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

Drugs Control Administration, తెలంగాణా వారు డిసెంబర్ 2023 లో మాచబొల్లారంలోని ఒక గోడౌన్‌లో నకిలీ క్యాన్సర్ మందులను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

డిసెంబర్, 2023 మరియు జనవరి, 2024 లో కొరియర్ ద్వారా ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ఘజియాబాద్ మరియు ఉత్తరాఖండ్ లోని కాశీపూర్, నుండి తెలంగాణ రాష్ట్రంలోకి నకిలీ మందుల రవాణాకి సంబంధించి రాకెట్లను DCA తెలంగాణ ఛేదించింది.

డిసెంబర్, జనవరి నెలల్లో DCA అధికారులు జరిపిన దాడుల్లో స్వాధీనం చేసుకున్న నకిలీ మందులలో ప్రముఖ కంపెనీల పేర్లతో తప్పుడు లేబుల్‌లు కలిగి ఉన్న మందులను గుర్తించారు: Sun Pharma (Rosuvas 10 Tablets - అధిక కొలెస్ట్రాల్ చికిత్సలో ఉపయోగిస్తారు), Glenmark Pharma (Telma H Tablets, Telma 40 Tablets– - రక్తపోటు చికిత్సలో ఉపయోగిస్తారు), Aristo Pharmaceuticals (Monocef-O 200 Tablets - యాంటీబయాటిక్), Torrent Pharma (Chymoral Forte - నొప్పి మరియు వాపు నుండి ఉపశమనానికి ఉపయోగిస్తారు).

DCA అధికారులు మూడు రకాల నకిలీ యాంటీబయాటిక్స్ దాడుల సమయంలో గుర్తించారు MPOD-200 Tablets (Cefpodoxime Proxetil and Lactic Acid Bacillus Tablets) and MEXCLAV 625 Tablets (Amoxicillin and Potassium Clavulanate, Lactic Acid Bacillus Tablets) మరియు Cefoxim-CV Tablets (Cefpodoxime Proxetil & Potassium Clavulanate, Lactic Acid Bacillus Tablets). అవి "Meg Lifesciences, Palli Gaon, Sirmour, Himachal Pradesh" తయారు చేసినవి అని లేబుల్ చేయబడ్డాయి, కాని ఇది కల్పిత కంపెనీ / ఉనికిలో లేని కంపెనీగా గుర్తించబడింది.

కొన్ని నకిలీ మందులు చూడడానికి original/genuine product కి దాదాపు సమానంగా ఉంటాయి మరియు గుర్తించడం చాలా కష్టం. వ్యత్యాసాన్ని గుర్తించడానికి చాలా సార్లు laboratory test మాత్రమే మార్గం. **అయితే, కొన్ని సందర్భాల్లో నకిలీ మందులను ఈ విధంగా గుర్తించవచ్చు:**

- **Side-by-side comparison:** అనుమానిత మందు మీరు ఇంతకు ముందు ఉపయోగించిన ఉత్పత్తి అయితే, అనుమానిత నకిలీ ఔషధం మరియు అసలైన ఔషధం మధ్య వ్యత్యాసాలను గుర్తించడానికి అనుమానాస్పద ఉత్పత్తిని అదే కంపెనీ కి చెందిన గతంలో ఉపయోగించిన ఉత్పత్తితో సరిపోల్చండి. మునుపటి ప్యాకేజింగ్‌తో సరిపోల్చడానికి ప్రయత్నించండి. తరచుగా ఉపయోగించే మందు అయితే భవిష్యత్తులో పోలిక కోసం మీరు ఉత్పత్తిని దయచేసి దాని photograph తీసుకోండి.
- మందులు ఖచ్చితత్వంతో తయారు చేయబడతాయి, కాబట్టి tablet/capsule size, బరువు, రంగు, నాణ్యత లేదా embossing లో ఏదైనా వైవిధ్యం నకిలీని సూచిస్తుంది.
- **Spelling Mistakes:** Spelling mistakes లేదా grammatical errors కోసం మందులను పరిశీలించండి. ఉత్పత్తి పేరు, తయారీదారు లేదా మెడిసిన్ లేబుల్‌లపై ఉన్న Active Ingredients లో తప్పులు కూడా అనుమానాస్పదంగా పరిగణించబడాలి.
- Manufacturing date, expiry date ని పరిశీలించండి మరియు outer carton పై ఏవైనా వివరాలు స్ట్రిప్, బ్లిస్టర్ లేదా బాటిల్ లేబుల్‌పై చూపిన తేదీలతో సరిపోలుతున్నాయని నిర్ధారించుకోండి.
- **Medicine appearance:** ఔషధం సరిగ్గా ఉందని నిర్ధారించుకోండి, అదే కంపెనీ కి చెందిన గతంలో ఉపయోగించిన ఔషధంతో size మరియు appearance లో ఏదైనా మార్పును పరిశీలించండి; ఔషధం రంగు

మారకుండా ఉందని నిర్ధారించుకోండి. Unusual smell లేదు అని నిర్ధారించుకోండి

మాత్రలు blister packs లో ఉంటే, అన్ని blister packs ఒకే విధంగా ఉన్నాయని నిర్ధారించుకోండి. టాబ్లెట్‌లు బాటిల్‌లో ఉంటే, అన్ని టాబ్లెట్ లు ఒకేలా కనిపించాలి. మాత్రలు చిప్ లేదా పగుళ్లు లేదా సరైనా coating లేకున్నా అటువంటి ఉత్పత్తులను కూడా అనుమానాస్పదంగా పరిగణించాలి.

- **అనుబంధం (Annexure)** లో పేర్కొన్న 'ఉదాహరణలలో' సూచించిన విధంగా appearance మరియు ప్యాకేజింగ్‌లో వైవిధ్యాలను ప్రజలు గమనించవచ్చు.
- **అనుమానాస్పదంగా తక్కువ ధర కలిగిన ఉత్పత్తులు:** మీరు సాధారణంగా కొనుగోలు చేసే ఉత్పత్తికి లేదా ప్రముఖ కంపెనీల ఉత్పత్తి తో ధరను పరిశీలించండి. ఔషధం **గణనీయంగా చౌకగా లేదా భారీ తగ్గింపుతో** అందించబడితే, అది నకిలీ ఉత్పత్తి కావచ్చు.
- **Lack of authenticity – Bar code or QR Code** - భారత ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ ప్రకారం top 300 Brands కు Bar code or QR Code తప్పనిసరి. 01st ఆగస్టు, 2023 (తయారీ తేదీని పరిశీలించండి) తర్వాత తయారు చేయబడిన 300 Top Brands కు (Drugs Rules - Schedule H2 - DCA, Telangana website లో అందుబాటులో ఉన్న జాబితా) లేబుల్ పై Bar code or QR Code ను, నకిలీ నిరోధక చర్యగా, authentication ను సులభతరం చేయడానికి సాఫ్ట్‌వేర్ అప్లికేషన్ (మొబైల్‌లో QR Code Reader) తో చదవగలిగే డేటా లేదా సమాచారాన్ని నిల్వ చెయ్యడం తప్పనిసరి.
- **ప్యాకేజింగ్:** ప్యాకేజింగ్ మంచి స్థితిలో ఉందో లేదో పరిశీలించండి. కొన్ని సందర్భాల్లో, అసలు తయారీదారు ప్యాకేజింగ్‌లో వచ్చే మందులు సీలు చేయబడతాయి. సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయో లేదో తనిఖీ

చేయండి మరియు ట్యాంపరింగ్ సంకేతాలు, seal తెరిచి లేదా తారుమారు అయినట్లు కనిపిస్తే, అది కూడా అనుమానాస్పదంగా పరిగణించబడాలి.

- ఏదైనా ఔషధ వినియోగంపై unexplained side effects లేదా unusual allergic reactions మీరు ఎదుర్కొంటే, అది కూడా అనుమానాస్పదంగా పరిగణించబడాలి.
- మెడికల్ షాప్ నుండి కొనుగోలు చేసిన మందుల బిల్లు కోసం పట్టుబట్టండి. **No Bill No Pill.**
- **ఔషధాల కొనుగోలు స్థలం: నియంత్రణ లేని Websites లు లేదా ఇతర Internet Platforms ల నుండి మందులను ఎప్పుడూ కొనుగోలు చేయవద్దు.** లైసెన్సు ఉన్న మెడికల్ షాపుల నుంచి మాత్రమే మందులను కొనుగోలు చేయాలి. మెడికల్ షాపులు Drugs Control Administration, తెలంగాణ జారీ చేసిన లైసెన్సులను స్పష్టంగా, దుకాణంలో ఒక ప్రముఖ ప్రదేశంలో, ప్రజలకు display చేస్తాయి. లైసెన్స్ లేకుండా మందులను విక్రయించడం నేరం మరియు లైసెన్స్ లేని స్థలాల నుండి కొనుగోలు చేసిన మందులు నకిలీ ఉత్పత్తులు కావచ్చు.

అనుమానిత నకిలీ మందులను ఎలా తెలియచేయాలి:

ఉత్పత్తి నకిలీ లేదా నకిలీ అని అనుమానం ఉన్న సందర్భంలో:

- మీరు స్థానిక డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ లేదా అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, డ్రగ్ కంట్రోల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు తెలియచేయవచ్చు. Contact Number మరియు కార్యాలయం చిరునామా వివరాలు Drugs Control Administration, తెలంగాణ వెబ్‌సైట్ https://dca.telangana.gov.in/ లో 'Key Contacts' విభాగంలో అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- DCA Toll-free Number 18005996969 అన్ని పని దినాలలో ఉదయం 10.30 నుండి సాయంత్రం 5.00 వరకు పని చేస్తుంది.

- తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని మెడికల్ షాపుల్లో స్థానిక డ్రగ్స్ ఇన్ స్పెక్టర్ (పేరు, contact number, చిరునామా) వివరాలు మరియు DCA toll-free number తో కూడిన 'Poster' ని ప్రముఖంగా ప్రదర్శిస్తారు. అనుమానిత నకిలీ మందుల సమాచారాన్ని డ్రగ్స్ కంట్రోల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, తెలంగాణ అధికారులకు వారి contact numbers ద్వారా లేదా DCA యొక్క Toll-free Number ద్వారా తెలియచేయవచ్చు.

తేదీ: 12-01-2024 **V.B. KAMALASAN REDDY, IPS**

DIRECTOR GENERAL

అనుబంధం

(ANNEXURE)

ప్రఖ్యాత కంపెనీల ఉత్పత్తులను పోలి ఉండేలా తయారు చెయ్యబడిన నకిలీ మందులకు కొన్ని ఉదాహరణలు ఈ కింది విధంగా ఉన్నాయి:

ఉదాహరణ-1: Remdesivir Injection (Brand name: DESREM)

<table>
<tr><th>Original Product</th><th>నకిలి Product</th></tr>
<tr><td>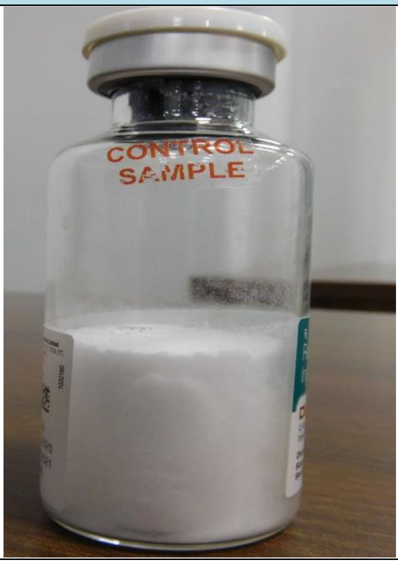
</td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="2">

- Original product contains white coloured lyophilised cake (solid), whereas spurious drug contains freeflowing powder (Spurious drug prepared with Glucose instead of Remdesivir).

</td></tr>
<tr><td>
</td><td>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">

- Original product label has curvature where as spurious drug labels are sharp edged.

</td></tr>
</table>

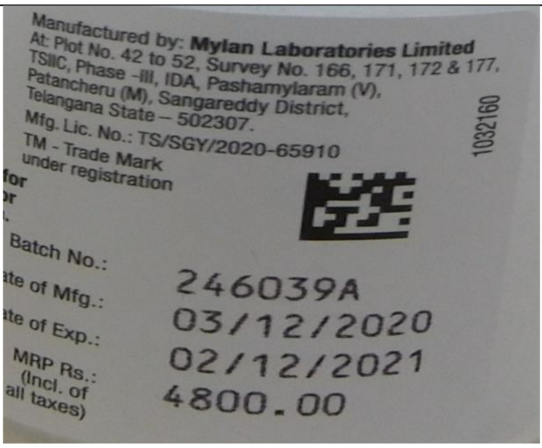	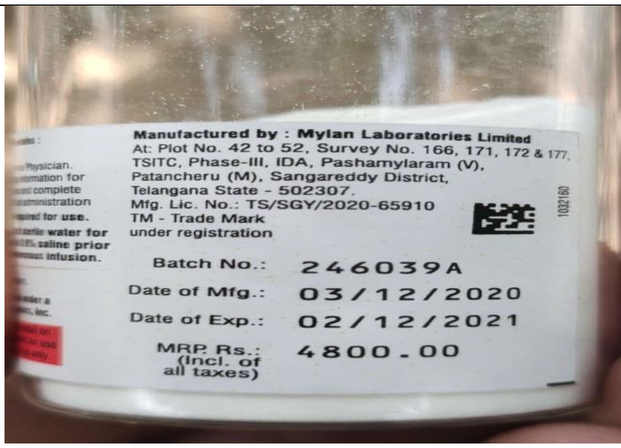

- The words "Manufactured by" in original product are not in bold, whereas in spurious product they are in bold font.
- Colon (:) has more space from the text 'manufactured by' in spurious product.
- The text matter i.e. TSIIC mentioned **wrongly** asTSITC in spurious drug.
- Barcode location is not in line with original product.
- There is full stop (.) after the words 'MRP Rs' in original product whereas in spurious product there is full stop between MRP and Rs.

ఉదాహరణ-2: Pantoprazole & Domperidone Capsules

(Brand Name: Pantop-D SR)

Original Product	నకిలీ Product
 • Colour of the text for product name **"Pantop-D SR®"** printed on the carton is in blue and maroon colour. • Aristo logo is in dark red colour. • Stereo overprinting zone available on carton.	 • Colour of the text for product name **"Pantop-D SR®"** printed on the Carton is in navy blue and brown colour • Aristo logo is in fade red colour. • There is no stereo overprinting zone on the carton. • Background of the Schedule H statement is in light red colour.

<table>
<tr>
<td>

- Background of the Schedule H statement is in dark red colour.

</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>

- Background of the Schedule H statement is in dark red colour.
- All text matter on printed foil is in bold.
- Font style and size of the overprinted details Batch number, MRP, MFG and EXP (with stereo) are same

</td>
<td>

- Background of the Schedule H statement is in light red colour.
- All text matter on printed foil is not bold.
- Font style and size of the overprinted
- details Batch number, MRP, MFG and EXP, with stereo, have different font style.

</td>
</tr>
<tr>
<td>

- On Lid foil Pantop DSR is in blue colour shade and maroon colour.
- Lid foil colour is bright gold colour.

</td>
<td>

- On Lid foil Pantop DSR is in greenish colour shade and maroon colour. Font size of text matter is different from that of the original.
- Lid foil colour is light golden colour

</td>
</tr>
</table>

 • Capsules contain two mini-tablets of Pantoprazole Sodium and cream colour spherical pellets of Domperidone.	 • Capsules have no tablets of Pantoprazole Sodium and contain only blue, orange and white coloured pellets available.

ఉదాహరణ-3: Cefpodoxime Tablets (Monocef-O 200)

Original Product	నకిలీProduct
• Generic Name text is not bold. • Colour of brand name is **dark red** colour. • Overprinted ink is dark navy blue colour • : (Semi column) is not printed after the caution in the red box.	• Generic Name text is bold. • Colour of brand name is **light red** colour. • Overprinted ink is light navy blue colour • : (Semi column) is printed after the caution in the red box.
The text 'ARISTO Pharmaceuticals Pvt. Ltd.' Printed below the red box in spurious drug is different from the original.	